

משאפים ארוכי טווח במחלת ריאות חסימתית כרונית ותמותה

תובנות מהעולם האמיתי

דקל שלומי^{1,2}, ליהי מאיר-שורץ^{2,3}, ברניס אוברמן², שירי קושניר⁴, יעל רייכנברג²

מרכז רפואי רבין
בילינסון - השרון

4

רשות המחקר

מרכז רפואי רבין

אוניברסיטת תל אביב
TEL AVIV UNIVERSITY

3

בית הספר לרפואה ע"ש גריי

אוניברסיטת תל אביב

כללית
מחוז דן-פ"ת

2

שירותי בריאות כללית

מחוז דן-פתח תקווה

אוניברסיטת אריאל
בי"ס לרפואה

1

בית הספר לרפואה ע"ש אדלסון

אוניברסיטת אריאל

רקע:

מחקרים קודמים הדגישו ירידה בתמותה מכל סיבה (ACM) בקרב חולי chronic obstructive pulmonary disease (COPD) עם החמרות בדרגה בינונית-קשה, שטופלו בטיפול משולש במשאף יחיד הכולל inhaled corticosteroids (ICS), long-acting B-agonists (LABA) ו-long-acting muscarinic antagonists (LAMA). עם זאת, התמותה לא הייתה תוצא ראשי בניסויים אקראיים אלו, וניתוח לפי כוונה לטפל (ITT) כלל למעלה מ-20% מהמשתתפים שהפסיקו את הטיפול התרופתי במסגרת המחקר.

מטרה:

לבדוק את הקשר בין כמות המשאפים הנצרכת בפועל לבין תמותה מכל סיבה בחולי COPD.

שיטות מחקר:

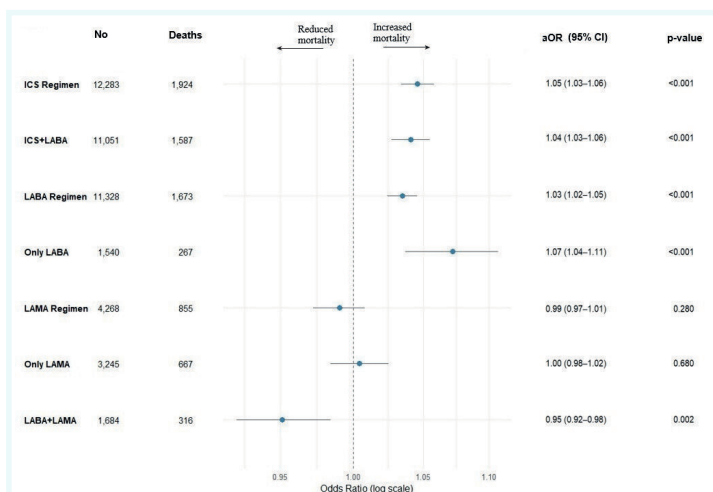
במחקר רטרוספקטיבי זה נכללו גברים ונשים בני 50–90 עם אבחנת COPD אשר רכשו משאפי ICS, LABA ו/LAMA כטיפול יחיד או משולב, בין השנים 2016–2019. חולים עם אבחנה נלווית של אסתמה הוצאו מהמחקר. הושוּו יחסי הסיכונים המתוקננים (aOR) לתמותה מכל סיבה בין קטגוריות של מספר רכישות משאפים בשנה (1–4, 5–8, 9+) לעומת אי רכישה של אותה קבוצת תרופות, תוך התאמה לגיל, מין, עישון, BMI מצב סוציו-אקונומי ומדד התחלואה הנלווית ע"ש צ'רלסון.

ממצאים:

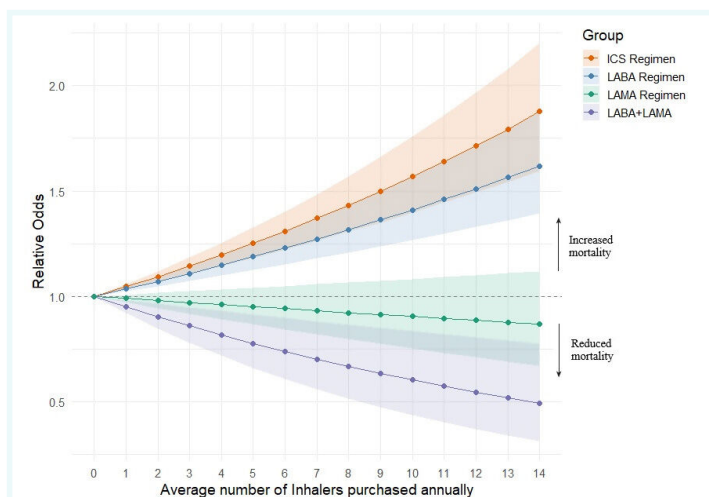
מבין 16,722 חולי COPD, נמצא כי הסיכון המתוקנן לתמותה היה גבוה יותר בקרב רוכשי משאפים, כטיפול יחיד או משולב, בהשוואה ללא רוכשים של אותו טיפול. עם זאת, נצפתה ירידה בתמותה עם עלייה במספר רכישות של LABA או של LABA+LAMA. ההשפעה הבולטת ביותר נצפתה בטיפול משולב של LABA+LAMA, עם aOR של 1.04 (רווח בר-סמך 95%: 0.60–1.80) עבור 9+ רכישות בשנה לעומת אי רכישה. כל רכישה שנתי נוספת של משאף LABA+LAMA נקשרה בירידה של 4.9% בתמותה (רווח בר-סמך 95%: 1.8–7.9). לא ניתן היה לבצע ניתוח תלוי מינון לטיפול משולש באמצעות מספר משאפים.

מסקנות והמלצות:

בחי' היום-יום, רכישת משאפי ICS, LABA ו-LAMA עשויה לשקף חומרת מחלה גבוהה יותר ובכך להיות קשורה לעלייה בתמותה מכל סיבה. עם זאת, עליה ברכישה של משאפי LABA+LAMA נקשרת לירידה בסיכון לתמותה. יש לעקוב בקפידה אחר טיפול במשאפי LABA ללא LAMA בחולי COPD ונדרשים מחקרים נוספים להבהרת הקשר בין טיפול במשאפים לתמותה.



תרשים יער של הסיכון המתוקנן לתמותה מכל סיבה (ACM) לפי סוג המשאפים הנרכש. Regimen – טיפול יחיד או משולב.



סימולציה של סיכון למוות מכל סיבה מותאם ביחס למספר המשאפים הממוצע שנרכשו במהלך השנה שלפני המוות. הרצועות מייצגות את רווחי הסמך של 95% עבור הקשר האמיתי בין משאפים לסיכונים.

